

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2021

KULILK 27.10.2021 § 82
1218/02.02.01/2021

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmataavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-syyskuussa 2021 palvelualueittain:

	2021	2020
Kulttuuripalvelut	69,9	70,2 %
Liikuntapalvelut	74,3	75,9 %
Yhteensä	71,8	72,5 %

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden ennustetaan toteutuvan talousarvioennusteen mukaisena. Epävarmuutta ennusteeseen tuo se, millä nopeudella palvelujen käyttö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.

Palvelualueiden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Kulttuuriavustuksissa on etupainotteisesti myönnetty jo alkuvuoden aikana suurin osa avustusrahoista. Kohdeavustusten maksatusten pääpaino on loppuvuoden aikana ja mikäli avustusrahoja vapautuu, sitä myönnetään uusille hakijoille varahaun kautta.

Perustapahtumista päästiin järjestämään sekä Kulttuuritori että Joen Yö. Molemmista rakennettiin kevennetty ohjelma ja otettiin korostetusti terveysturvallisuus huomioon. Järjestelyt olivat onnistuneet, tosin yleisömäärä jäi totuttua pienemmäksi.

Yleisen kulttuurityön vastuulla on luovien alojen ja tapahtumien tukitoimissa kulttuuritapahtumat, Kulttuuritorin ammatillaisesitykset sekä yhteisötaiteilijoiden työsuhteet. Kulttuuritapahtumat ovat pienimuotoisia pääsymaksuttomia tapahtumia sekä esityksiä, jotka toteutuvat vuoden 2021 aikana. Kulttuuripalvelut haki avoimella haulla sopivia kokonaisuuksia ja niiden toteuttajia valittiin yhteensä 24 eri tahoa. Alustavasti kulttuuritapahtumia on tulossa liki 100 kpl vuoden loppuun mennessä ja syyskuussa toteutettiin jo ensimmäisiä. Kaksi yhteisötaiteilijaa on parhaillaan työssä ja heillä painopisteinä ovat ikääntyneet ja maaseutualue. Yleisen kulttuurityön vastuulla olevat luovien alojen ja tapahtumien tukitoimet rahoitetaan normaalista käyttötaloudesta sekä konsernipalveluista saadusta ylimääräisestä rahoituksesta. Em. rahoitukset on kohdennettu uudella tavalla poikkeusolosuhteiden vuoksi.

Lastenkulttuuri:

Koululaisten kulttuurikasvatussuunnitelman (Kulttuurin virta) syyskauden ohjelma on käynnistynyt vilkkaana ja suurin osa toiminnasta on ollut lähivierailuja. Kulttuurin virta on tarjonnut yhteistyössä kirjaston, Pohjois-Karjalan museon ja kaupunginorkesterin kanssa 1.-luokkien oppilaille Tervetuloa kirjastoon

–materiaalipaketin ja opastuksia, 2-luokkien oppilaille Muusikko pulpetissa taiteilijavierailuja kouluilla sekä 5.-luokkalaisille vierailuja museoon Menneisyyden tutkijat työpajaan. Syyskuun loppuun mennessä on jo tavoitettu suurin osa ikäryhmistä näillä luokilla (1357 osallistujaa 65:ssä tapahtumassa). Vierailut jatkuvat syyskaudella ja Menneisyyden tutkijat työpajoja on tarjolla vielä koulujen syysloman jälkeen.

Yläkoulujen oppilaiden kulttuurin ja liikunnan K789-edut on liitetty mobiiliversiona toimivaan nuorisokorttiin. Mobiilikortin ja vaihtoehtoisen paperikortin jakelu yläkouluille on toteutettu yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa. Kirjaston tarjoamat tiedonhaun ja monilukutaidon sisällöt 7.-luokkalaisille on toteutuneet Pyhäselän ja Uimaharjun kouluilla. Varhaiskasvatuksessa on aloitettu syyskuussa Musiikkia päivään -koulutukset yhteistyössä konservatorion kanssa. Lukuvuoden 2021–22 aikana musiikkileikkikoulun opettajat Anni Pesonen, Karoliina Markkanen ja Päivi Sinkkonen vierailevat yhteensä kymmenellä päiväkodilla kouluttamassa henkilökuntaa ja vetämässä musiikkituokioita lapsille.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesteri aloitti syyskauden lähes normaalisti. Salin kapasiteetista saimme elokuussa käyttöön 50 %, joka melko nopeasti nousi 75 %. Nyt salin kapasiteetista 100 % on käytössä, jonka johdosta orkesteri ei enää tee verkkokonsertteja.

Alkuvuoden orkesteri oli lähestulkoon ainoastaan saavutettavissa verkon ja tallenteiden välityksellä. Saliin saatiin ottaa maksimissaan 20 kuulijaa, joka nousi toukokuussa 50 kuulijaan. Verkossa kuulijoita on ollut todella hyvin ja erityisesti maakunnan kouluille Kulttuurin Virtaa varten tehdyt videotallenteet ovat tavoittaneet huomattavan suuren katselumäärän. Lipunmyynti taas on ollut huomattavan rajoitettua koko kevätkauden ajan ja siitä johtuen lipputulotavoite jää saavuttamatta. Toisaalta OKM on tukenut orkesteria huomattavalla summalla koronatuilla, jotka vaikuttavat tulotavoitteen saavuttamiseen positiivisesti.

Syksyn lipunmyynti on alkanut vaihtelevasti. Osa konserteista myy paremmin ja toistaiseksi osa hieman heikommin. Trendinä tuntuu olevan lipun oston myöhäinen ajankohta. Yleisesti ottaen yleisö tuntuu varovaisesti lähtevän konsertteihin ja tapahtumiin. Poikkeuksena varovaiseen konserttikäyntiin tuovat orkesterin kausiasiakkaat, jotka ovat innolla saapuneet Carelia-saliin konsertteihin. Huomiona osavuositarkastuksen 'Isot konsertit' -kohta, johon on laskettu mukaan myös isojen konserttien verkkokonsertit, vaikka kaikista verkkokonserteista ei lipputuloja tullutkaan.

OKM:n korona-avustuksen turvin orkesteri on valmistanut pedagogisen materiaalin, orkesterin esittelyvideon, koulujen käyttöön osana musiikinopetusta. Videota hyödynnetään myös vanhusten palveluissa ja orkesterin tekemässä muussa yleisötyössä. Videointi suoritettiin orkesterin OKM:n koronatuella hankituilla videotallentimilla ja editointi ostettiin Tornifilmi Oy:ltä.

Seutukirjasto:

Seutukirjaston toiminnassa ollaan jo hyvin lähellä normaalia. Kävijöiden ja tapahtumien määrät ovat vielä hieman matalampia kuin tavallisena syksynä. Alkuvuoden koronarajoitukset ja kesän aikaiset pääkirjaston ja Ylämyllyn kirjastojen kiinniotot vaikuttavat kuitenkin kaikkiin tilastoihin.

Pääkirjaston talotekniikkaremontti valmistui elokuussa, samoihin aikoihin Ylämyllyn kirjasto avattiin uusissa tiloissa koulun yhteydessä. Ylämyllyn kirjastoon tuli kaikkien uusien toimipisteiden tavoin omatoimimahdollisuus.

Alakoululaisten lukudiplomi sai kesän aikana uuden ilmeen ja tämä Vaara-kirjastojen yhteinen lukudiplomi on otettu nyt uudistettuna käyttöön koulujen kanssa. Koulujen ja kirjastojen välistä yhteistyösopimusta lukuvuosittaisista yhteistyön muodoista on valmisteltu koko Vaara-kirjastojen laajuisesti ja sopimuksia tehdään jo tänä syksynä. Sopimuksella on tarkoitus vahvistaa

yhteistyötä lukutaitotyön ympärillä.

Kaikkiin lainausautomaatteihin otettiin käyttöön PIN-koodit 1.9. alkaen varmistamaan tietoturvalisempaa asiointia.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston opetus aloitettiin elokuussa lähiopetuksena huomioiden OKM:n, THL:n ja OPH:n vapaalle sivistystyölle antamat turvallisuus- ja hygieniaoheistukset. Ohjeistuksissa todetaan muun muassa 2 metrin turvaväleistä lähiopetuksessa, jonka vuoksi ryhmäkokoja tarkastettiin ja pienennettiin vastaamaan suositusta. Tarjolla on myös etäopetuskursseja asiakastoiveisiin ja kysyntään perustuen.

Kansalaisopiston kevätlukukausi tammi-huhtikuu välillä toimitettiin Joensuun kaupungin valmiusjohtoryhmän linjausten mukaisesti etäopetuksessa aikuisten ja vanhempi-lapsiryhmien osalta, lasten ja nuorten ryhmien kokoontuessa normaalisti lähiopetuksessa kevätlukukauden ajan. Kesälukukausi toukokuu-kesäkuun välillä päästiin toteuttamaan lähiopetuksena ulkona toimivien ryhmien osalta, osa aikuisten ryhmistä tarjottiin etäopetuksena asiakastoiveiden perusteella sekä lasten ryhmät ja -leirit kokoontuvat normaalisti lähiopetuksena.

Koko vuoden 2021 opiskelijamäärä syyskuussa on n. 14 000 opiskelijaa, mikä on 64 % vuoden 2020 opiskelijoista ja 53 % verrattuna vuoden 2019 opiskelijamäärään. Tunteja syyskuussa on toteutuksessa yli 30 000 tuntia, mikä on 91 % vuoden 2020 toteutuneista tunneista ja 66 % verrattuna vuoden 2019 toteumaan. Vuoden 2021 osalta tunnusluvut tulevat vielä hieman elämään (+/-) osan kurssitoiminnan käynnistyessä/peruuntuessa pitkin syyslukukautta. Lähiopetuksen keskeytys tammi-huhtikuu välillä kevätkaudella 2021, on suurin tekijä opetustuntien ja opiskelijamäärien pudotuksessa vuoden 2021 osalta.

Museot

Syyskuussa avattiin museoiden syksyn vaihtuvat näyttelyt: Hilmassa sanomalehti Karjalaisen graafikko Heikki Kotilaisen "Sivusilmällä"- näyttely ja Onnissa taidemuseon kokoelmia ja kuvataiteilija Jukka Hautamäen mediataideoksia esittelevä "Ihmiskäsityksiä" -näyttely. Taidemuseo oli suljettu syyskuussa näyttelynvaihdon ajan henkilöstövajeen takia.

Molemmissa museoissa on vierailut syyskuun loppuun mennessä enemmän asiakkaita kuin vuonna 2020. Syyskuun loppuun mennessä on Joensuun museoiden kohteissa vierailut yhteensä 20 127 henkilöä. Yleisöopastuksia on alettu järjestää kesästä alkaen sekä Hilmassa että Onnissa.

Pohjois-Karjalan museon valokuvakokoelmia on digitoitu eri hankkeissa kesän aikana, ja syksyn aikana kuvia julkaistaan hakupalvelu Finnassa. Finnassa julkaistavat Pohjois-Karjalan museon kuvat ovat kaikkien vapaasti saatavilla. Finnaan viedään myös taidemuseon arkistoaineistoa.

Joensuun Bunkkerimuseo oli avoinna kesäkaudella yhden kuukauden ajan. Avoinna pito hankittiin ostopalveluna paikallisilta maanpuolustusjärjestöiltä. Järjestelyistä saatiin positiivista palautetta sekä asiakkailta että mukana olleilta järjestöiltä.

Rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja on annettu syyskuun loppuun mennessä 349, joista arkeologiaan liittyviä lausuntoja on 263, rakennettuun kulttuuriympäristöön 65 ja yhteisiä lausuntoja 21. Vuonna 2020 annettiin koko vuonna yhteensä 306 viranomaislausuntoa.

Kaupungintalosta museoksi -hanketta on valmistelu tilakeskuksen kanssa ja keskitytty rakennesuunnitteluun.

Konservatorio

Syyslukukausi on alkanut konservatoriolla normaalisti lähiopetuksena.

Yleisömäärärajoitusten purkaminen poisti viimeisen merkittävästi toimintaan vaikuttaneen koronatoimenpiteen.

Oppilasmäärät ovat suunnitellulla tasolla musiikkiopistossa ja ammatillisessa koulutuksessa.

Muutto uuteen konservatorioon toteutetaan joululoman aikana. Alkusyksyn aikana on saatu maaliin kaikki merkittävät kilpailutukset hankintoihin liittyen. Konserttisalin flyygelimerkiksi tuli kilpailutuksen jälkeen Steinway&Sons. Rehtori Otto Korhonen ja pianonsoiton lehtori Nazig Azejian käyvät valitsemassa Hampurista joulukuun alussa konservatoriolle tulevan soittimen. Elo-syyskuun aikana on valmistauduttu uusiin tiloihin liittyviin toiminnanmuutoksiin ja käytännön järjestelyihin. Suunnittelun alla on kevätlukukaudelle avajaiskonsertin lisäksi laaja konsertti- ja tapahtumasarja.

Liikuntapalvelut

Ulkoliikuntapaikkojen kesäkausi päättyy suurelta osin elo-syyskuussa, kun kesälajien ottelut ja tapahtumat alkavat olla ohi ja kentillä ja reiteillä siirrytään syyshuoltoihin. Uimakausi päättyi elokuun loppuun ja pian tuon jälkeen uimarannoilta kerättiin huussit pois talvihuoltoa varten.

Koko kevätkauden jatkuneiden rajoitusten jälkeen kauden 2021-22 sisäliikuntapaikkojen vakiovuorot päästiin käynnistämään ilman rajoituksia. Heinäkuisen jäähallipalon jälkeiset käyttörajoitukset saatiin purettua kilpajäähallia lukuun ottamatta.

Abloy OS -järjestelmän testikäyttöä laajennettiin koulujen yhteydessä oleviin liikuntasaleihin sekä urheilutalolle. Käytössä on kuitenkin ollut huomattavia ongelmia, minkä vuoksi käyttöönottoa ei ole pystytty laajentamaan aiemmin suunnitellussa aikataulussa.

Liikuntapaikkarakentamisen saralla Hammaslahden keskusurheilukenttä saatiin käyttöönottokuntoon ja Mehtimäen tekonurmi siirrettiin Koillispuistoon. Lykynlammen ulkoilukeskukseen rakennettiin esteetön kotilaavualue. Alueen rakentamiseen saatiin Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämää ja lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen tarkoitettua avustusta. Kyseistä avustusta haettiin ja saatiin yhdessä Kontiolahden kunnan kanssa.

Syksyllä 2021 Joensuun lyseon peruskoulu aloitti uutena urheiluyläkouluna. Olympiakomitean myöntämän urheiluyläkoulustatuksen myötä Lyseon peruskoulu linkittyi osaksi valtakunnallista urheiluyläkoulujen verkostoa.

Valmistelija: talouspäällikkö

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 30.9.2021.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.